

col. 29.

28 167

31 113

RELACIO
MOLT VERDA
DERA DE LA GRAN

VICTORIA QUE HAN ALCAN-
cada las armas de Portugal, contra del
Rey de Castilla entre Mon-
tijo, y Badajos.

Traduit de Frances en Catala.

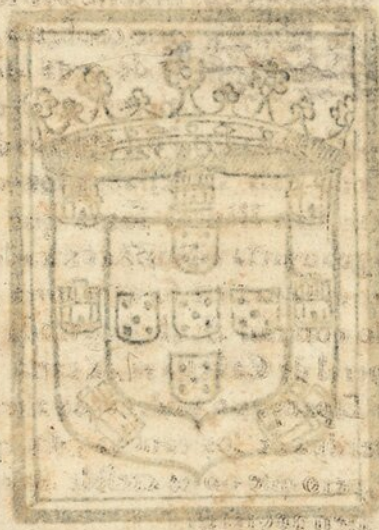

*Ab llicencia en Barcelona, en casa laume Mashe-
rat any 1644.*

2 11, 13

MOT VERA
DE LA GRAN

VICTORIA OVE HAN ALCAN
de las m...
de los m...
de los m...
de los m...

de la Gran...
de la Gran...

msb 693322

NA de las mes notables diferencias quey ha, ys troba entre las victorias verdaderas, y fingidas, es que aquestas venen a destruirse, y conexerse per lo temps, que confirma, y autoriza de cada dia las primeras, qual es la que ara poc ha há obtinguda los Portuguesos dins la Estremadura contra dels Castellans, los quals per consolar als seus, han llançat fama que ells eran los que auian guanyat la victoria contra los Portuguesos; pero com la veritat sia tant forta, ella matexa a fet dir lo contrari als aficionats a la part contraria. Lo general de Castilla en la carta que escriguè al Rey de Espanya no podent de altra manera disimular la perdua de sos canons, diu que ell no sap ahont son, pero que no es creible que los enemics sels ne ajen aportats.

- Lo General del exercit del Rey de Portugal Ma-

A a

thias

801

thiasde Alburquerque entrant dins la Castella de la part de la Estremadura se amparà, y campà per los entorns de la vila de Alburquerque, y auer pres y abraçar à Montijo, Puebla, Labon, y altres llochs, continuà sa marcha, y sos pillatjes dins lo Pais enemich, lo seu exercit estaua compost de sis a set mil infants mil, y cent caualls, quatre peças de campanya, y duas de bateria, aguardat a mes de asso las tropas que li auian de venir de Portugal pera executar lo designe que tenia segons creian sobre la vila, y Castell de Alburquerque. Pera oposarse a dit General, lo Marques de Torrecusa Governador de las armas del Rey Catholich en Badajos, conuocà pròptament en la ciutat de Merida totas las forças, que si foren possibles ab tota la nobleza de la Andalusia, y de la Estremadura obligantlos a pèdre las armas sots pena de caso mayor, q̄ es lo vn dels crims de lesa Magestat tot a fi de fer ab aquest medi vn gran cos de exercit ab pretest, y fama q̄ auia de anar a socorrer vna plaça de Cataluña que (deya) estaua sitiada per la armada Naual de França: auent donchs juntats vuyt mil infants, y dos mil, y cinc cents caualls ab sis peças de canó de dotze lliures de bala, y cantitat de municions, y bagatje, ysquè de Merida, y feu marchar las tropas en campanya apres de auer donat lo carrech de dita armada al Comte de Montijo Señor de la vila de aquest nom que los Portuguesos auian cremada al qual donà sos ordres, y sen tornà à Badajos per la conseruacio, y guarda de la Plaça, y perque estaua tambe indispost.

Lo Comte de Montijo feu marchar son exercit

cit no en ves la Catalunya com auian fet correr la fama, sino enues las tropas de Portugal a las quals encontraren als vint y sis de Maig, y estant los dos exercits fent afront se disposarē al combat de aquesta manera.

Mathias de Alburquerque General Portugues en auer donat los ordes necessaris, y confertat los batallons posà a la ma esquerra sine cents caualls de Holanda ab lo Comissari general de la caualleria, y altres sis cents caualls a la ala, y part dreta de baix de la governacio de Francisco de Melo Montero mayor del Rey de Portugal, y general de sa Caualleria del numero dels quals fou lo regiment del Señor de Grauelines. Los Castellans axi tambe se ordenaren pera donar la batalla, y tragueren mil caualls pera atacarlos de la ala esquerra dels Portuguesos ab tal efecte que la posaren en desorde, y fugida, y encara que acudi vna part dels batallons de la armada Portuguesa fou derrotada en fi per los Castellans, que perseguiren als Portuguesos ab tant auentatje quen mataren, y nafren gran numero guañant tota la artilleria, y alguns cauallers que restaren presos los quals foren portats à Badajos.

Pero com lo coratje es inseparable de vn home generos, encara que los mals successos lo acòpañen Mathias de Alburquerque auēt ell mateix dat de estocada a son cauall ab la espasa en la ma, de tal manera los animà representantlos la gloria que sels seguia, es tan bella ocafio lo morir, ho vencer peleāt per son Rey, la Patria, y per sa propria reputacio,

que tota la noblesa ab las espasas en la ma donarè testimoni de son zel, y amor en lo seruey de sa Magestat Portuguesa: la vanguardia de las tropas Portuguesas, a les horas atacà la dels enemichs, y posà en fugida a la infanteria Castellana en prosecucio de lo qual don Iuan de Costa general de la artilleria de Portugal, Luis de Silua, Francisco de Melo Castro, lo Alcayde Mor de Cintra, Mestres de Camp Portuguesos, obriren las tropas dins las quals entraren mil caualls castellans, que al millor del estar en dintre foren tots fets troços.

Après del qual bon success proseguint la victoria de punt en punt, recobraren tota sa artilleria perduda, y no solament esta, y lo bagarje, sino que també prengueren los mestres de la dels Castellans, als quals posaren en fuga afrontosa, y la proseguiren vna llegua entera en lo discurs de la qual, y auia tants cadauers, que la campanya estaua plena de coffos morts Castellans, vltra de vn gran numero de altres que fugiren en ves Badajos, si negaran dins lo riu de Guadiana que volgueren passar a nado, y molts que també restaren presos.

Aquesta batalla durà desde las duas horas de dematí fins casi las tres horas après del mitg dia, en la qual los Castellans han perdut dos mil, y cinc cèts infants, y mil caualls, tots morts en lo numero dels quals entrà lo Compte de Montijo general de la armada Castellana, lo cadauer del qual fou trobat en moltes parts, tot de punyaladas, y cultalladas (testimoni del rigor, y coratge desta batalla:) lo Marqués de Barcarrota, y casi tots los Cabos, y Officials de

la dita armada, y vna gran multitud de nobles entre los quals se fon trobats mes de 150. cauallers de las ordres de sant Iaume, Calatraua, y Alcantara, y molts altres gentils homens de condicio.

De la part dels Portuguesos apres que lo general Mathias de Alburquerque junta tota sa gent que seran diuidits en lo alcancé dels Castellans, feu refensa de todas las tropas, y trobà que li faltauen 450. infants, y dos cents, y cinquanta caualls Portuguesos, tots los quals foren morts en la batalla entre los cauallers que moriren de dita part, foren don Nuño Mascareñas, y Ayres de Saldaña mestre de Camp dotze Capitans de infanteria, y tres Sargentos Majors, la vn dels quals fou Benito Maciel, y algunas altres personas de condicio. Despres del combat lo General Mathias de Alburquerque estiguè en orde en lo camp de la batalla lo restant del dia y la nit seguent, fins al endema demati, que feu marchar las victoriosas esquadras en ves la vlla de Campo Mayor fent conduir los canons, y bagatge del enemich molts presos, y cantitat de caualls que se eran restats per la campanya, com tambe los cadauers dels Portuguesos morts en la batalla, que feu enterrar honorament en Portugal. Don Iuan Desa de Meneffes nou Compte de Penaquion de la camara de sa Magestat de Portugal, y molts altres personas de qualitat vingueren de Lisboa ab sas tropas pera reforçar la dita armada al püt de la noua pera donar las gracias de aquesta victoria lo Rey de Portugal feu fer en la Iglesia Catedral de Lisboa vna professo solemne, a la qual sa Magestat assisi, acompanyat del Prin

cep don Theodosio son fill, y de tota 'a nobleza; a
la exida de la qual se cantà lo Te Deu entre las al-
tres alegrías publicas; y en regonexéfa dels bons ser-
ueys que auia fet en esta occasio lo General Mathias
de Albuquerque sa Magestat Portuguesa li enuià sa
real prouisio de Compte de Alegrete ab quatre mil
escurs de or de renda en certas encomiédas, y a las
mullers, y fills dels que moriré en esta batalla a con-
firmat la donacio dels bens de la corona ahont dits
marits, y pares eran estats gratificats, y asse sols per
sa vida de ditas mullers, y fills.

LAVS DEO:

D. F. d. A.

